

**Majandus- ja kommunikatsiooniministri 14. juuni 2011. a määruse nr 44
„Nõuded numbri liikuvuse tagamiseks sideettevõtja vahetamisel“
muutmise määruse eelnõu seletuskiri**

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Määrusega muudetakse sideettevõtja vahetamisel kehtivat numbri liikumise korda.

Määrusega muudetakse majandus- ja kommunikatsiooniministri 14. juuni 2011. a määrust nr 44 „Nõuded numbri liikuvuse tagamiseks sideettevõtja vahetamisel“¹ (RT I, 05.10.2021, 5). Määrus kehtestatakse elektroonilise side seaduse (ESS) § 89 lõike 6 alusel.

Numbri liikuvuse nõue tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik², artiklist 106 ja numbri liikuvuse tagamine on riigi ülesanne.

Muudatuse eesmärk on kiirendada mobiiltelefoninumbrite teisaldamist, et parandada konkurentsi sideettevõtjate vahel ja pakkuda tarbijatele soodsamaid ning kvaliteetsemaid teenuseid. Seega peavad sideettevõtjad oma klientide pärast oluliselt rohkem pingutama, st pakkuma neile kvaliteetset ja soodsat sideteenust, et nad ei liiguks konkurendi juurde.

Sideteenuse kliendi jaoks on tähtis, et ta saaks võimalikult kiiresti hakata kasutama just talle kõige sobilikumat sideteenust, seetõttu on oluline, et number liiguks ebavajalike viivitusteta.

Ettepanek on muuta kehtivat määrust selliselt, et **mobiiltelefoninumbri** teisaldamine toimub senise 4–6 tööpäeva asemel **1 tööpäevaga** ning **telefoninumbri ja teenusnumbri** teisaldamine senise 4–12 tööpäeva asemel **3–5 tööpäevaga**. Muudatus jõustub 2026. aasta 1. novembril, et anda sideettevõtjatele piisav aeg uute nõuete rakendamiseks. Numbri teisaldamise menetlus toimub numbri broneerimise andmekogu³ (edaspidi *NBA*) vahendusel. Kasutuses olev *NBA* tarkvara on ca 20 aastat vana, mistõttu arendatakse praegu uut *NBA* tarkvara, mis peaks kava kohaselt valmima 2026. aasta 1. novembriks. Tarkvara arendamise käigus arvestatakse eelnõukohases määruses kehtestatava uue numbriteisalduskorraga.

Muudatustega kaasnevad nii sideettevõtjate koormust suurendavad kui ka seda vähendavad nõuded: ühelt poolt kehtestatakse rangemad ja lühemate tähtaegadega nõuded, teiselt poolt standardiseeritakse ja lihtsustatakse numbri liikumise menetlust. Muudatus avaldab positiivset mõju tarbijatele, võimaldades neil vahetada sideettevõtjat kiiremini ja sujuvamalt ning alustada viivitusteta sobivama teenuse kasutamist. See puudutab otseselt igal aastal kümneid tuhandeid tarbijaid (2025. aastal ~70 000) ning kaudselt kõiki sideteenuse kasutajaid, parandades teenuste kättesaadavust ja konkurentsi turul.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Justiits- ja Digiministeeriumi sideturgude talituse juhataja asetäitja Mart Laas (mart.laas@justdigi.ee) ja sama talituse peaspetsialist Liisi Moks (liisi.moks@justdigi.ee). Eelnõu ja seletuskirja on keeleteoimetanud sama ministeeriumi õigustoime korralduse talituse toimetaja Inge Mehide (inge.mehide@justdigi.ee).

¹ Nõuded numbri liikuvuse tagamiseks sideettevõtja vahetamisel.

² ELT L 321, 17.12.2018, lk 36–214.

³ Numbri broneerimise andmekogu põhimäärus.

1.3. Märkused

Määruse eelnõu on seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga, mis tuleneb koalitsioonileppest⁴. Punkti 176 kohaselt tagatakse konkurentsi tugevdamiseks sideturul ja tarbija huvide kaitseks sujuv ja kiire numbri liikuvus operaatorite vahel.

Eelnõukohase määrusega kavandatakse muuta majandus- ja kommunikatsiooniministri 14. juuni 2011. a määrust nr 44 „Nõuded numbri liikuvuse tagamiseks sideettevõtja vahetamisel“ redaktsiooni avaldamismärkega RT I, 05.10.2021, 5.

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36–214).

Peaministri 12. augusti 2024. a korralduse nr 88 „Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad“⁵ punkti 2 järgi kuulub telekommunikatsiooni korraldamine justiits- ja digiministri vastutusvaldkonda. ESS-is sätestatud volitusnormide alusel annab ja muudab määrusi ning tunnistab need kehtetuks valdkonna eest vastutav minister, seega muudab kõnealust majandus- ja taristuministri määrust justiits- ja digiminister.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõuga muudetakse kehtivat määrust selliselt, et mobiiltelefoninumbri teisaldamine toimuks 1–2 tööpäevaga ja telefoninumbri teisaldamine 3–5 tööpäevaga.

Numbri teisaldamine toimub Eestis NBA vahendusel, selle andmekoguga on liidestatud sideettevõtjate asjakohased infosüsteemid.

Praegu toimub numbri teisaldamine lihtsustatult nii:

- klient esitab numbri säilitamise avalduse uuele sideteenusepakkujale (vastuvõtjaoperaator), kes edastab selle NBA vahendusel⁶ kliendi senisele sideteenusepakkujale (doonoroperaator);
- senine sideteenusepakkuja vaatab avalduse läbi ja NBA vahendusel kinnitab selle või lükkab tagasi;
- pärast kinnituse saamist edastab uus sideteenusepakkuja NBA vahendusel kliendi senisele sideteenusepakkujale numbri teisaldamise tähtaja;
- senine sideteenusepakkuja kinnitab NBA vahendusel numbri teisaldamise tähtaja;
- kokkulepitud kuupäeval (tööpäeva öösel kell kolm) liigub NBA-s kliendi number sideteenuse senise pakkuja juurest uue pakkuja juurde.

Eelnõuga muudetakse numbri teisaldamine veelgi kiiremaks ja lihtsamaks, vähendades vastuvõtjaoperaatori ja doonoroperaatori teavituste/kinnituste arvu. Uue korra järgi saadab vastuvõtjaoperaator koos teisaldamise taotlusega kohe ka plaanitava teisaldamise aja ja kui doonoroperaator taotluse kinnitab, võib protsess kohe käivituda ning eraldi teisaldamise kuupäeva määramise ja kinnitamise protseduuri pole vaja.

Uue korra järgi toimuks numbri teisaldamine nii:

⁴ [Eesti Reformierakonna ja Erakonna Eesti 200 valitsusliidu alusleping | Eesti Vabariigi Valitsus](#)

⁵ [Ministrite pädevus ministeeriumi juhtimisel ja ministrite vastutusvaldkonnad](#)

⁶ „NBA vahendusel“ tähendab, et sideettevõtja toimetab oma infosüsteemis ja sealt liigub info NBA-sse või NBA teavitab sideettevõtja infosüsteemi vahendusel teist sideettevõtjat.

- klient esitab numbri säilitamise avalduse uuele sideteenusepakkujale, kes edastab NBA vahendusel kliendi senisele sideteenusepakkujale numbri teisaldamise taotluse ja teisaldamise aja;
- senine sideteenusepakkuja vaatab avalduse läbi ning kinnitab NBA vahendusel teisaldamise taotluse ja aja või lükkab need tagasi;
- kokkulepitud kuupäeval (tööpäeva öösel kell kolm) liigub NBA-s kliendi number sideteenuse senise pakkuja juurest uue pakkuja juurde.

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 koosneb kaheksast punktist, punktidega 2–6 kiirendatakse numbri teisaldamist.

Eelnõu § 1 punkt 1

Kehtivat määrust täiendatakse terminitega „SIM-kaart“ ja „tööaeg“.

SIM-kaart võib olla nii füüsiline kaart, mis tuleb mobiiltelefoni sisestada, kui ka e-SIM-kaart, mis on mobiiltelefoni juba sisse ehitatud ja mille puhul tuleb aktiveerida operaatori profiil (nt QR-koodi abil).

Tööaja defineerimise vajadus tuleneb sellest, et kiires numbri liikumise protsessis toimetaksid sideettevõtjad ühes ajaraamis, et vältida arusaamatusi, mille võib kaasa tuua sideettevõtjate erinev tööaeg (nt üks sideettevõtja töötab 9.00–18.00, teine 8.00–15.00 ja kolmas 9.00–20.00). Määruses tööaja defineerimine on eelduseks kiirele ja sujuvale numbri liikumise protsessile.

Eelnõu § 1 punktid 2 ja 3

Kehtiva määruse § 3, milles on sätestatud ühtsed menetlustoimingud numbri liikumise korral ja mis koosneb 17 lõikest, on osutunud liiga mahukaks ja raskesti loetavaks. Ühe paragrahvi alla on koondatud nii mobiiltelefoninumbrite kui ka telefoninumbrite ja teenusnumbrite liikuvuse erisused ning nendele ühiselt kohalduvad menetlusreeglid.

Määruse loetavuse ja õigusselguse parandamiseks, normitehnika eeskirja kohaselt liigsete ja mahukate paragrahvide vältimiseks ning parema sisulise struktuuri saavutamiseks jagatakse senise § 3 sisu kolmeks temaatiliselt eristatud paragrahviks.

Eelnõu kohaselt:

- sätestab § 3 mobiiltelefoninumbri teisaldamise nõuded;
- sätestab § 3¹ telefoninumbri või teenusnumbri teisaldamise nõuded;
- koondab § 3² numbri teisaldamise üldised menetlusnõuded, mis kohalduvad mõlemale eelnevale paragrahvile.

Selline ümberstruktureerimine parandab määruse ülesehitust ja muudab regulatsiooni paremini loetavaks.

Punkt 2

Eelnõukohase määruse §-s 3 kehtestatakse nõuded mobiiltelefoninumbri teisaldamisele.

Lõige 1. Uue numbriteisalduskorra järgi peab vastuvõtjaoperaator (kliendi uus sideteenusepakkuja) esimesel võimalusel leppima kliendiga kokku mobiiltelefoninumbri teisaldamise aja, mis on doonoroperaatori kinnituse saatmisele järgnev tööpäev või kliendiga kokkulepitud hilisem aeg. Sideteenuse osutamiseks annab vastuvõtjaoperaator kliendile SIM-kaardi (sideettevõtja esinduses või edastades selle kulleriga või pakiautomaadi kaudu või luues võimaluse e-SIM-kaart sideettevõtja esinduses alla laadida).

Lõige 2. Kui kliendil on SIM-kaart käes, edastab vastuvõtjaoperaator **tööajal ühe tunni** (kehtivas määrukses ühe tööpäeva) **jooksul** doonoroperaatorile (kliendi senine sideteenusepakkuja) koos mobiiltelefoninumbri teisaldamise taotlusega ka plaanitava teisaldamisaja ja määrab marsruutimisnumbri.

Seega edastatakse doonoroperaatorile korraga teavitust nii selle kohta, et tema klient soovib minna vastuvõtjaoperaatori juurde, kui ka selle kohta, millal võiks kliendi number doonoroperaatori juurest vastuvõtjaoperaatori juurde liikuda, seetõttu seotakse kehtiva **määruse § 3 lõiked 1 ja 3** üheks lõikeks.

Taotluse ja teavituse saatmise tähtaja lühendamine ühelt tööpäevalt ühele tunnile toob kasu nii kliendile kui ka vastuvõtjaoperaatorile, kuna mõlemad on huvitatud kiirest üleminekust, seega on oluline, et kliendi taotlus ja teisaldamisaeg saaksid kiiresti doonoroperaatorile teatavaks. Oluline on siin rõhutada, et teavitamistähtaja arvestamisel lähtutakse tööajal olevast tunnist ja arusaamatuste vältimiseks defineeritakse määruuses numbri teisaldamisel kehtiv tööaja mõiste, et sideettevõtjad toimetaksid numbri teisaldamise protsessis ühes ajaraamis.

Lõige 3. Uue numbriteisalduskorra järgi vähendatakse vastuvõtjaoperaatori ja doonoroperaatori teavituste/kinnituste arvu, mistõttu seotakse kehtiva **määruse § 3 lõiked 2 ja 5** üheks lõikeks.

Uue korra kohaselt peab doonoroperaator **tööajal ühe tunni jooksul** kinnitama vastuvõtjaoperaatorile nii numbri liikumise võimalikkust kui ka numbri teisaldamise aja. Sellega vähendatakse vastuvõtjaoperaatori ja doonoroperaatori teavituste/kinnituste arvu, mille tulemusena muutub numbri liikumise aeg lühemaks.

Taotluse ja teavituse saatmise tähtaja lühendamine ühelt tööpäevalt ühele töötunnile toob kasu eelkõige kliendile, kuna tema saab tänu sellele kiirelt liikuda talle sobivama hinna ja kvaliteediga teenusepakkuja juurde.

Selle ühe töötunni jooksul kontrollib doonoroperaator, kas kliendi numbrit saab liigutada või mitte ehk kas kliendil on piiravaid lepinguid (näiteks tähtajaline leping, mis sõlmiti kliendiga sideteenuse soodushinna pakkumiseks). Nimetatud aja jooksul võib doonoroperaator võtta kliendiga ühendust ja selgitada talle, mida numbri liikumine teise teenusepakkuja juurde kliendile kaasa toob.

Nõue, et doonoroperaator annab numbri liikumiseks kinnituse, on oluline meede, mis aitab vähendada numbri liikuvusega seotud pettusi ja kuritarvitusi. Mobiiltelefoninumber on inimese digitaalse identiteedi oluline osa ning küberpettused algavad sageli sellest, et petturid saavad kätte ohvri PIN-koodid ja kasutavad neid õigusvastaselt. Näiteks võib pettur inimese PIN-koodide väljapetmise korral algselt numbri liikumise protsessi, liigutada numbri teise mobiiltelefoniteenuse osutaja võrku ja võtta sellega ühtlasi üle numbri kasutamise õigused. Selliste rünnete korral on mobiiltelefoninumbri liigutamine sageli osa laiemast ründestsenaariumist (näiteks panganduspettused, volitamata ülekanded, kiirlaenu võtmine jms).

Donoroperaatori kinnitus loob numbri liikumise protsessi lisakontrollikihi, kuna doonoroperaator võtab kliendiga ühendust ja selgitab talle numbri liikumisega kaasnevat tagajärge. Seetõttu toimib doonoroperaatori kinnitus piltlikult numbri teisaldamise stopp-nupuna – kinnitus aitab kliendil tuvastada võimalikku pettust ja sellele kiiresti reageerida. Kui inimene ise ei algatanud numbri teisaldamist, saab ta doonoroperaatori teavituse korral protsessi peatada.

Lõige 4. Mobiiltelefoninumbri teisaldamine toimub tööpäeva öösel kell 3.00 ja tuleneb kehtiva määruse § 6 lõikest 2. Seetõttu tunnistatakse määruse § 6 lõige 2 kehtetuks (eelnõu § 1 punkt 7). Selguse huvides täpsustatakse, et mobiiltelefoninumbri teisaldamine toimub pärast SIM-kaardi kättesaamist, et vältida olukorda, kus kliendiga on kokku lepitud liikumine uude võrku, kuid kliendil ei ole uue sideettevõtja SIM-kaarti käes. Lisaks peab enne teisaldamist ootama ära doonoroperaatori kinnituse, kuna klient ei saa sama numbriga olla lepingulises suhtes kahe sideettevõtja juures.

Uue korra näited

Kui klient algatab numbri teisaldamise **sideettevõtja esinduses**, saades sealt kohe kätte uue SIM-kaardi, ja doonoroperaator kinnitab samal päeval kliendi numbri teisalduse, liigub kliendi number vastuvõtjaoperaatori võrku järgmise tööpäeva öösel kell 3.00. Nt kui esitada neljapäeval sideettevõtja esinduses taotlus, töötab reede varahommikul number uues võrgus.

Kui klient algatab numbri teisaldamise **telefoni teel või sideettevõtja iseteeninduses**, saadetakse kliendile SIM-kaart kulleriga või pakiautomaadi kaudu. Seega sätestatakse eelnõus põhimõte, et kui klient on saanud kullerilt SIM-kaardi kätte või võtnud selle pakiautomaadist välja, liigub number uude võrku doonoroperaatori kinnituse saamisele järgneva tööpäeva öösel kell 3.00.

Kui kliendi mobiiltelefon toetab **e-SIM-kaarti**, liigub kliendi number uude võrku doonoroperaatori kinnituse saamisele järgneva tööpäeva öösel kell 3.00, kuna digitaalse kanali kaudu on võimalik e-SIM-kaart edastada kliendile kohe.

TTJA andmetel moodustavad e-SIM-kaardid 3,3% kõigist praegu kasutusel olevatest SIM-kaartidest. Seega kasutatakse mobiiltelefonides enamasti füüsilisi SIM-kaarte. Üks põhjus, miks Eestis ei ole e-SIM-kaardid laialdaselt kasutusel, on see, et mobiil-ID toimib vaid füüsilise SIM-kaardiga.

Samas jäetakse alles norm, mille järgi võib kokkuleppel kliendiga olla numbri teisaldamise aeg pikem, näiteks juhul, kui klient esitab teisaldamise taotluse kuu keskel, kuid soovib vastuvõtjaoperaatoriga liituda järgmise kuu alguses. Sellisel juhul toimub numbri liikumine uude võrku kliendiga kokkulepitud tööpäeva öösel kell 3.00.

Lõige 5. Ümberstruktureerimise ja õigusselguse huvides tuuakse kehtiva määruse § 6 lõige 2¹ lõikesse 4. Normiga sätestatakse, et number liigub samadel tingimustel olenemata SIM-kaardi tüübist ehk sellest, kas kasutatakse e-SIM-kaarti või tavalist SIM-kaarti. Lisaks sätestatakse, et e-SIM-kaardi korral toimub selle vahetus raadioside vahendusel. Seetõttu tunnistatakse määruse § 6 lõige 2¹ kehtetuks (eelnõu § 1 punkt 7).

Lõige 6. Ümberstruktureerimise ja õigusselguse huvides tuuakse kehtiva määruse § 3 lõige 17 lõikesse 5. Virtuaalse mobiiltelefoniteenuse osutajast sideettevõtja kaitseks sätestatakse norm, et sideettevõtja, kelle sidevõrku kasutab virtuaalne mobiiltelefoniteenuse osutajast sideettevõtja, peab tagama, et sideteenuse katkemine ei põhjusta numbri teisaldamisel viivitusi.

Lõige 7. Sätestatakse uus norm, mille eesmärk on teavitada klienti SMS-iga mobiiltelefoninumbri teisaldamise menetluse algatamisest ja selle etappidest. See on oluline lisameede numbri liikuvusega seotud pettuste ennetamiseks.

Teavitus annab kliendile kohese ülevaate olukorrast ning võimaldab tal kiiresti märgata, kui numbri teisaldamist on alustatud ilma tema teadmata.

SMS-iga saadetakse automaatne teavitus toimib varajase hoiatusena, mis võimaldab inimesel vajaduse korral viivitamata pöörduda oma operaatori poole ning numbri teisaldamise peatada. See vähendab oluliselt riski, et petturid numbri digitaalse identiteedi või muude teenuste õigusvastaseks kasutamiseks kaaperdavad.

Punkt 3

Eelnõukohase määruse §-s 3¹ sätestatakse nõuded telefoninumbri või teenusnumbri teisaldamisele.

Lõige 1. Uue korra järgi peab vastuvõtjaoperaator pärast kliendilt avalduse saamist esitama **tööajal ühe tunni** (kehtivas määruses ühe tööpäeva) **jooksul** doonoroperaatorile teisaldamise taotluse ja teatama doonoroperaatorile telefoninumbri või teenusnumbri teisaldamise tähtaja, mis

ei või olla lühem kui kaks (kehtivas määruhes samuti kaks) tööpäeva ja pikem kui kolm (kehtivas määruhes viis) tööpäeva.

Seega edastatakse doonoroperaatorile korraga teavitus nii selle kohta, et tema klient soovib minna vastuvõtjaoperaatori juurde, kui ka selle kohta, millal võiks kliendi number doonoroperaatori juurest vastuvõtjaoperaatori juurde liikuda, seetõttu seotakse kehtiva **määruse § 3 lõiked 1 ja 4** üheks lõikeks.

Taotluse ja teavituse saatmise tähtaja lühendamine ühelt tööpäevalt ühele töötunnile toob kasu nii kliendile kui ka vastuvõtjaoperaatorile, kuna mõlemad on huvitatud kiirest üleminekust, seega on oluline, et kliendi taotlus ja teisaldamise tähtaeg saaksid kiiresti doonoroperaatorile teatavaks. Oluline on siin rõhutada, et teavitamistähtaja arvestamisel lähtutakse töötunnist ehk ajast, mis jääb tööpäeva sisse.

Telefoninumbri liikumiseks peab sideettevõtja saatma kliendi juurde tehniku, kes teeb seal telefoniteenuse vahetamiseks vajalikud tehnilised toimingud. Seega tuleb telefoninumbri liikumisel arvestada ka tehniku ajagraafikuga.

Samas jäetakse alles norm, mille järgi võib kokkuleppel kliendiga olla numbri teisaldamise aeg pikem, näiteks juhul, kui klient esitab teisaldamise taotluse kuu keskel, kuid soovib vastuvõtjaoperaatoriga liituda järgmise kuu alguses.

Lõige 2. Uue numbriteisalduskorra järgi vähendatakse vastuvõtjaoperaatori ja doonoroperaatori teavituste/kinnituste arvu, mistõttu seotakse kehtiva **määruse § 3 lõiked 2 ja 5** üheks lõikeks.

Uue korra kohaselt peab doonoroperaator ühe tööpäeva jooksul kinnitama vastuvõtjaoperaatorile nii numbri liikumise võimalikkust kui ka numbri teisaldamise kuupäeva. Sellega vähendatakse vastuvõtjaoperaatori ja doonoroperaatori teavituste/kinnituste arvu, mille tulemusena muutub numbri liikumise aeg lühemaks.

Eelnõukohase määruse §-s 3² sätestatakse üldised menetlustoimingud numbri teisaldamiseks.

Lõiked 1–8. Ümberstruktureerimise ja õigusselguse huvides tuuakse kehtiva määruse § 3 lõiked 6, 9 ja 11–15 eelnõukohase määruse §-i 3², arvestades eelnõukohase määruse muudatustega. Tegemist on numbri liikumise üldiste menetlusnõuetega, mis kohalduvad uutele §-dele 3 ja 3¹. Kehtiva määruse § 3 lõiked 8 ja 10 jäetakse eelnõust välja, kuna nende järele puudub vajadus.

Lõikes 5 (kehtiva määruse § 3 lõige 12) sätestatud nõue kliendi soovil numbri teisaldamine tühistada on oluline meede, mis aitab vähendada numbri liikuvusega seotud pettusi ja kuritarvitusi. See annab kliendile võimaluse pettuse või volitamata tegevuse avastamise korral numbri teisaldamise avaldus tühistada. Arvestades, et mobiiltelefoninumber on inimese digitaalse identiteedi üks keskseid elemente ning numbri kaaperdamist kasutatakse sageli ulatuslikes küberpettustes, on selline tühistamisvõimalus kriitilise tähtsusega. See toimib kliendi jaoks kiiresti rakendatava kaitsemehhanismina, mis aitab vältida olukordi, kus petturid saavad numbri üle kontrolli enne, kui isikul on võimalik reageerida.

Eelnõu § 1 punkt 4. Selle punktiga viiakse kehtiva **määruse § 4 lõige 2** vastavusse eelnõu § 1 punktidega 2 ja 3, seega viiakse doonoroperaatori taotluse tagasilükkamise ajaraam kooskõlla määruse uute normidega. Mobiiltelefoninumbri teisaldamise taotluse saamisel on doonoroperaator kohustatud tööajal ühe tunni jooksul edastama vastuvõtjaoperaatorile põhjenduse taotluse tagasilükkamise kohta. Telefoninumbri teisaldamise taotluse saamise puhul on vastavaks tähtjaks üks tööpäev.

Eelnõu § 1 punkt 5. See punkt jäetakse eelnõust välja numbri liikumise protsessi lihtsustamise eesmärgil ja seepärast, et puudub vajadus lisakinnituse saatmise järele.

Eelnõu § 1 punkt 6. Selle punktiga muudetakse kehtiva **määruse § 4 lõikes 4** sätestatud tähtaega. Uue korra kohaselt lühendatakse kliendile teisaldamisavalduse tagasilükkamise kohta teavituse saatmise tähtaega ühelt tööpäevalt tööajal olevale ühele tunnile.

Eelnõu § 1 punkt 7. Määruse § 6 lõiked 3 ja 2¹ tunnistatakse kehtetuks, kuna need normid sätestatakse eelnõu § 1 punktis 2 (eelnõukohase määruse § 3 lõiked 4 ja 5).

Eelnõu § 1 punkt 8. Tunnistatakse kehtetuks kehtiva määruse lisa, kuna numbri teisaldamise protsessi on oluliselt lihtsustatud ja lühendatud ning skemaatilist lisa ei ole enam vaja.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse kehtiva määruse muudatuse jõustumine.

Määruse muudatus jõustub 1. novembril 2026, et anda sideettevõtjatele piisav üleminekuaeg uue numbri teisaldamise protsessiga harjumiseks. Selleks ajaks valmib ka NBA uus tarkvaraarendus, mis arvestab eelnõukohases määruhes numbri liikuvusele seatavate normidega.

Kasutuses olev NBA tarkvara on *ca* 20 aastat vana, mistõttu arendatakse praegu uut NBA tarkvara, mis peaks kava kohaselt valmima 2026. aasta 1. novembriks. Tarkvaraarenduse käigus arvestatakse eelnõukohases määruhes kehtestatava uue numbriteisalduskorraga. Raha arenduseks on eraldatud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valdkondliku digipöörde eelarvest.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36–214).

4. Määruse mõjud

Eelnõuga kiirendatakse numbrite teisaldamist, lihtsustatakse numbri liikumise menetlust ning vähendatakse sideettevõtjatevaheliste teavituste ja kinnituste arvu. Muudatuste tulemusel muutub numbri teisaldamine kiiremaks ja sujuvamaks, paraneb tarbijate võimalus vahetada teenusepakkujat ning suureneb konkurents sideturul. Sideettevõtjatele kaasneb muudatuste rakendamisega nii halduskoormuse suurenemine kui ka vähenemine. Sideteenuse tarbijatele uusi kohustusi ei lisandu.

Eelnõuga kavandatavatel muudatustel on mõju majandusele ning riigiasutuste (eelkõige TTJA) töökorraldusele, samuti avaldub mõju tarbijatele. Samas ei ole muudatustel demograafilist mõju, samuti puudub mõju riigi julgeolekule ja välissuhetele, elu- ja looduskeskkonnale ning regionaalarengule. Numbri kiirem teisaldamine ühe sideettevõtja juurest teise juurde neid valdkondi ei mõjuta.

Eelnõu peamised sihtrühmad on sideteenuse tarbijad (kõiki sideteenuse kasutajaid, sh aastas vahetab numbri liikuvuse kaudu sideettevõtjat ligikaudu 70 000 tarbijat⁷), sideettevõtjad (~30)

⁷ TTJA statistika kohaselt algatati 2025. aastal 127 004 mobiiltelefoninumbri liikumine ning katkestati 62 947 mobiiltelefoninumbri liikumine, mis tähendab, et reaalselt liikus 64 057 mobiiltelefoninumbrit. 2025. aastal liikus 8352 telefoninumbrit ja katkestati 655 numbri liikumine.
[Numbri liikuvus | Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.](#)

ning riigiasutused (eelkõige TTJA), keda muudatused mõjutavad nii teenuse kasutamise, protsesside korralduse kui ka järelevalve teostamise kaudu.

Sotsiaalne mõju

Numbri teisaldamise tähtaegade lühendamine parandab klientide võimalusi kasutada sideteenuste turul oma valikuvabadust, vähendades teenuseosutaja vahetamisega seotud ajakulu ja ebamugavusi. See avaldab klientidele positiivset mõju, kuna võimaldab kiiremini liikuda ühe teenuseosutaja juurest teise juurde ning valida endale sobivam ja soodsam sideteenus.

Majanduslik mõju

Kiirem numbri teisaldamine tugevdab konkurentsi telefoni- ja mobiiltelefoniteenust osutavate sideettevõtjate vahel, kuna kliendi enda juures hoidmiseks tuleb pakkuda talle soodsamat ja kvaliteetsemat sideteenust.

Numbri liikumise lihtsustumine ja protsesside kiirem kulgemine annab ettevõtjatele võimaluse keskenduda oma põhitegevusele, eelkõige teenuste arendamisele, võrkudesse investeerimisele ja konkurentsivõimeliste hinnapakumiste kujundamisele. Muudatus loob mobiilsideturul läbipaistvama ja paindlikuma konkurentsikeskkonna ning toetab turu tõhusamat toimimist.

Eelnõuga kavandatavad muudatused mõjutavad sideettevõtjaid eelkõige nende tööprotsesside ja infosüsteemide toimimise kaudu. Numbri teisaldamise tähtaegade lühenemine ning teavituste ja kinnituste arvu vähendamine eeldab tõenäoliselt protsesside ümberkujundamist, millega võivad kaasneda ühekordsed kulud infosüsteemide arendamiseks, äriprotsesside muutmiseks ning töötajate koolitamiseks. Samas ei kaasne uusi sisulisi kohustusi ning menetluse efektiivsemaks muutmise tulemusena väheneb käsitsi tehtavate toimingute arv, kiireneb menetlus ja väheneb kliendipäringute hulk.

Kavandatavate muudatustega võivad kaasneda riskid seoses rangemate ja ajakriitilisemate nõuete täitmise, mis võib tõrgete korral põhjustada viivitusi või menetluste ebaõnnestumist.

5. Määruse rakendamiseks vajalikud kulutused ja eeldatavad tulud

Muudatused mõjutavad TTJA tegevust eelkõige järelevalve kaudu. TTJA peab kohandama oma tööprotsesse, ajakohastama juhendmaterjale ning nõustama turuosalisi uue menetluskorra rakendamisel. Lisaks on vajalik osaleda numbri broneerimise andmekogu (NBA) uue tarkvara arenduse rakendamises; arendus valmib 2026. aasta novembriks ning selleks vajalikud kulud kaetakse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi digipöörde eelarvest. Pikemas perspektiivis võib töökoormus väheneda, kuna menetlus muutub kiiremaks ja selgemaks ning väheneb kaebuste arv.

Määruse eelnõu rakendamine ei too riigieelarvele kaasa lisakulusid ega -tulusid.

6. Määruse jõustumine

Eelnõukohane määrus jõustub 2026. aasta 1. novembril, et anda sideettevõtjatele piisav üleminekuaeg uue numbri liikumise protsessiga harjumiseks. Selleks ajaks valmib ka NBA tarkvaraarendus, mis arvestab eelnõukohase määruse muudatustega.

7. Määruse eelnõu kooskõlastamine

Määruse eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) [26-0525](#) kaudu Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidule (ITL).

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Rahandusministeeriumi kooskõlastasid eelnõu vaikimisi. Tele2 Eesti AS, Telia Eesti AS⁸ ja Elisa Eesti AS esitasid eelnõu kohta arvamuse. Märkuste ja arvamuste ülevaade on esitatud seletuskirja lisas.

⁸ Telia Eesti kiri on ärisaladuse märgena.